

N:o 120.

Af herr J. A. Lundgren, om höjdt pension till förre vaktkonstapeln J. A. Winberg.

Den 1:sta april 1858 antogs Johan August Winberg till vaktkonstapel vid straffängelset å Varbergs f. d. fästning. När i början af 1880-talet nämnda straffängelse indrogs, var det flera vaktkonstaplar därstädes, som på grund af »ålder samt kroniska sjukdomar och krämpor endast förmådde att med lättare arbete i någon ringa mån bidraga till sitt uppehälle, men vore oanvändbara till det slags tjänstgöring, som tillkomme vaktkonstapel för fångar» (se statsutskottets vid 1886 års riksdag utlåtande n:o 13, sid. 8) och för den skull icke ansågos böra anställas vid någon annan fängvårdsanstalt. Det må nämnas, att deras tjänstgöring varit i ovanligt hög grad ansträngande för hälsa och krafter, bland annat därför att fångarne användes såväl vinter som sommar till arbete i de invid hafvet belägna stenbrotten, då väl fångarne kunde bereda sig skydd mot storm och oväder, men icke vaktkonstaplarna, hvilka, för att kunna öfverskåda ett så stort område som möjligt, måste postera på höga trästaket, som omgärdade stenbrotten.

De tre äldste i tjänsten erhöilo på Kungl. Maj:ts framställning vid 1885 års Riksdag pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 320 kronor om året hvardera.

För Winberg jämte fyra andra vaktkonstaplar med något kortare tjänstetid än de tre förstnämnda, hade vid 1886 års Riksdag Kungl. Maj:t föreslagit i nionde hufvudtiteln en årlig pension af 300 kronor hvardera. Statsutskottet hade i sitt utlåtande n:o 13, sid. 9, nedsatt beloppet till 240 kronor, och detta blef af Riksdagen beviljadt.

Sedan Varbergs f. d. fästning den 17 sept. 1884 öfverlämnats till arméförvaltningen för att användas till station för arméns disciplinkompani, erhöilo de fem sistnämnda vaktkonstaplarna anställning därstädes. Fyra af dem slutade inom kort denna tjänstgöring; men oaktadt aflöningen var knapp eller högst 30 kronor i månaden, stannade Winberg likväl kvar hela tiden till år 1897, då disciplinkompaniet indrogs, enär han hyste den förhoppning, hvilken äfven lär förespeglats honom, att han sedermera skulle kunna erhålla något högre pension.

Winberg har varit i statens tjänst å Varbergs fästning oafbrutet från den 1 april 1858 till den 1 september 1897 eller nära 40 år: först vid fångvården från den 1 april 1858 till juli 1881, då straffängelset indrogs, därefter med en lön af 25 kronor i månaden såsom portvakt å fästningen med skyldighet att tillse och vårda statens egendom och sedan vid disciplinkompaniet från den 9 maj 1885 till den 1 september 1897, då disciplinkompaniet indrogs.

Då Winberg, som fortfarande är boende i Varberg, alltså varit i statens tjänst vida längre än någon af de tre numera aflidna vaktkonstaplar, som Riksdagen enligt ofvanstående på sin tid tillerkände en pension af 320 kronor; då Winberg, som nästkommande 21:sta april fyller 75 år, har en likaledes ålderstigen hustru, samt är själf mycket sjuklig och behöfvande, blind på ena ögat, behäftad med kronisk åkomma samt lidande men af under fångbevakningen erhållen kroppslig skada, och då enligt Kungl. Maj:ts uttalande förra året på 28:de sidan i andra hufvudtiteln, i fråga om höjandet af vaktkonstapels vid fångvården pension från 600 kronor till 800 kronor, att »pensionen utgör för öfrigt, jämväl den, ett vederlag för den tjänst, som under mannaåldern egnats staten», så tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att för nämnde f. d. vaktkonstapel Johan August Winberg höja pensionen från 240 kronor till det belopp hvar och en af de tre äldste vaktkonstaplarna vid ofvannämnda straffängelse uppburit eller 320 kronor, jämte ett i betraktande af nuvarande höga lefnadskostnader skäligt tillägg af 80 kronor, eller tillsamman 400 kronor om året.

Stockholm den 25 januari 1908.

Alfr. Lundgren.